

Suojellun luontotyyppin rajojen määrittäminen (Luonnonsuojelulaki 64 §)

Kohde

Nimi:	Sokojoen suiston tulvametsä
Suojelualuetunnus	LTA274559
Kunta:	Lieksa
Kiinteistö:	422-415-277-6
Pinta-ala:	1, 25 hehtaaria
Omistaja:	Lieksan kaupunki
Suojeltu luontotyyppi:	sisämaan tulvametsä

Aluekuvaus

Sokojoen suiston tulvametsä on luontaisesti kehittynyt, tulvavaikutteinen koivikko, joka kuivuu kesäksi.

Vanhojen ilmakuvien mukaan alue on ollut ainakin 70-luvulle asti peltona, joten puusto vielä nuorehkoa ja lahopuuta on vielä niukasti. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat metsä- ja peltokorte, mesiangervo ja metsäalvejuuri, joka on alueen eteläosassa puiden juurilla korkeammilla mätäspinoilla kasvaa hyvin runsas. Kenttäkerroksessa kasvaa myös saroja ja heiniä (kastikat, nurmilauha) sekä ranta-alpia, kurjenjalkaa ja järviruokoa, talvikki, oravanmarja, metsätähti. Pohjakerros on niukka ja aukkoinen. Siinä esiintyy mm. palmu- ja korpikarhunsammalta, paikoin myös luhtakuirinsammalta sekä rahkasammalia laikuittain. Pensaskerroksessa on tuomen vesoja ja herukoita, lounaiskulma pajupensaikkaa.

Sokojoen suiston tulvametsä rajautuu pohjoisessa polkuun, etelässä tiehen, lännessä jokeen/avoluhtaan sekä idässä ja kaakossa kuivempaan lehtomaisen kangasmetsään. Rajauksessa mukana suojavyöhykkeenä noin puuston pituuden mittaiset kaistaleet ympäröivää metsää sekä luhtaa ja rantapensaikkaa.

Asianosaisten kuuleminen ja lausunnot

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) on hallintolain 34§:n mukaisesti kuullut Lieksan kaupunkia maanomistajana 15.10.2025 päivättyllä kirjeellä. Maanomistajalla ei ole ollut asiaan huomautettavaa.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS JA PERUSTELUT

Pohjois-Karjalan ELY-keskus päättää, että luonnonsuojelulain 64 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sisämaan tulvametsän rajat määritellään liitekarttaan merkityllä

tavalla. Edellä mainittu rajauspäätös ei muuta alueen omistusoloja vaan maanomistus säilyy ennallaan.

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin nojalla liitekarttaan merkityn suojellun luontotyyppin esiintymää ei saa hävittää tai heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

ELY-keskus katsoo, että muun muassa seuraavat toimet voivat vaarantaa luontotyyppin tulvametsä ominaispiirteitä:

- rakennusten, rakennelmien tai teiden rakentaminen;
- maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen;
- ojittaminen tai muu vesitalouden muuttaminen;
- tulvametsille luontaisen kasvillisuuden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen
- metsätaloustoimenpiteet
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti alueen ominaispiirteiden säilymiseen

Rajauspäätös ei kuitenkaan ole este alueen pohjoisosassa kulkevan polun käytölle ja ylläpidolle. Mikäli polun ylläpitoon liittyy toimenpiteitä, jotka voivat heikentää luontotyyppiä, tulee ennen toimenpiteisiin ryhtymistä olla yhteydessä Lupa- ja valvontavirastoon (1.1.2026 alkaen) tarkemman ohjeistuksen saamiseksi.

Luontotyyppirajauksen aluetta voidaan tarvittaessa hoitaa ELY-keskuksen (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontaviraston) hyväksymällä tavalla ja maanomistajan suostumuksella esimerkiksi alikasvoskuusia poistamalla.

ELY-keskus on tehnyt alueelle 19.9.2024 luonnonsuojelulain luontotyyppien inventoinnin. Rajaus on tarkistettu 3.7.2025. Inventointitietojen perusteella ELY-keskus on todennut liitekarttaan merkityn alueen täyttävän luonnonsuojelulain 64 §:n mukaiset sisämaan tulvametsän kriteerit. ELY-keskuksen mukaan Sokojoen suiston tulvametsä on luontotyyppin säilymiselle tärkeä. Näin ollen ELY-keskus on päättänyt määritellä alueen rajat luonnonsuojelulain 64 §:ssä mainitulla tavalla. Luontotyyppin rajat on määritetty luonnonsuojelubiologisin perustein.

ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin kiellosta, jos kyseisen luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyyppin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa (luonnonsuojelulaki 66 §).

Korvaussäännökset

Valtion korvausvelvollisuudesta on säädökset luonnonsuojelulain 111-113 §:ssä. Jos luonnonsuojelulain 64 §:n nojalla tehdystä päätöksestä aiheutuu maanomistajalle merkityksellistä haittaa, on valtio maanomistajan niin vaatiessa velvollinen korvaamaan haitan. Korvausvelvollisuus ei synny ennen kuin omistaja on 66 §:n nojalla hakenut lupaa poiketa kiellosta ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan myöntämiselle ole edellytyksiä toimitus korvauksen määrittämiseksi voidaan panna vireille ilman luvan hakemista. Jos korvauksesta ei voida sopia, maanomistaja voi hakea toimitusta korvauksen määrittämiseksi maanmittauslaitokselta. Korvausten määrittämisestä säädetä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa.

Merkitseminen kiinteistörekisteriin ja maastoon

Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin luonnonsuojelulain 64 § 3 momentin mukaisesti. Tarvittaessa Lupa- ja valvontavirasto huolehtii luontotyyppin rajojen merkitsemisestä maastoon yhteistyössä maanomistajan kanssa.

Sovelletut lainkohdat

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 64, 121 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 4 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §

Päätöksen kuuluttaminen

ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä (luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti) julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset/pohjois-karjala>. Kuulutus on nähtävillä ELY-keskuksen sivuilla 2.12.2025-31.12.2025 ja 1.1.2026- 8.1.2026 Lupa- ja valvontaviraston sivulla osoitteessa www.lvv.fi > Ajankohtaista. Tieto kuulutuksesta julkaistaan luonnonsuojelulain 121 §:n sekä kuntalain (410/2015) 108 §:n nojalla Lieksan kaupungin verkkosivuilla.

Muutoksenhaku

Tämä päätös on luonnonsuojelulain 64 §:n 3 momentin nojalla voimassa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei Itä-Suomen hallinto-oikeus toisin päättä. ELY-keskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

Liitteet

Kartta
Valitusosoitus

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Lieksan kaupunki (kirjaamo@lieksa.fi)

Tiedoksi

Ympäristöministeriö (kirjaamo.ym@gov.fi)
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto (kirjaamo@pohjois-karjala.fi)
Maanmittauslaitos (kirjaamo@maanmittauslaitos.fi)
Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri (pohjois-karjala@sll.fi)
Suomen ympäristökeskus (kirjaamo@syke.fi)

Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Sonja Hurskainen ja ratkaissut Johtava asiantuntija Saara Heräjärvi. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on päätöksen lopussa.

Tämä asiakirja POKELY/1166/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/1166/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hurskainen Sonja 02.12.2025 11:35

Ratkaisija Heräjärvi Saara 02.12.2025 11:16